

Neki večer sem zopet hodila po parku. Zavila sem v dolino, kjer so najlepše smreke nad dolino, okroginokrog. Stare, ogromne in črne. Samo ena mlada in vitka, nedorasla na grobu starega grajščaka.

Ko sem stopila na rob med smreke, je nekdo v dolini zapel. Na mahovini, ki je pokrivala staro, nizko klop pred gomilo, je sedel Slovak, loncevezec. V mesečini sem videla njegov obraz, in dolgi lasje so mu silili preko čela. Gledal je v mesec in pel balado, narodno balado, ki jih nima menda noben drugi evropski narod v svojih pesmih. Z močnim glasom je pel, da so se razlivale besede po vsem parku. Zabobnel je glas, mogočno se je povzdignil in pripovedoval je čudno in tujo povest, ki je nisem razumela. Stožilo se mi je po nečem, srce je vzplalo v silnih, globokih udarcih. Slovak je utihnjal in tišina je postala še brezglasnejša, otožnost večja. Vstal je in še enkrat je zapel balado od začetka. In še silnejši je bil njegov glas, vzdigal se je in padal v mogočnih ritmih v tihu noč. Tik pred grajščakovim grobom je stal pevec, gledal v luno in vse njegovo močno moško telo se je treslo v pesmi.

Odšla sem, da bi ga slišala čim dalje v spominu, ki sem si ga hotela ohraniti neskaljenega in vedno enako silnega in pretresljivega.

In kadarkoli se spomnim na park ali na starega grajščaka, ki sem v samotnih urah toliko sanjala o njem, vselej mi zadoni mogočna, dolgo zategnjena balada Slovaka v duši. Težka pesem in nepozabljiva! —

Pesem.

Bili poletni so lepi večeri,
ko sva še skupaj hodila,
v borovem lesu — sred tihе noči
v srcu ljubezen nosila.

Pa so minili tisti večeri,
v srcu ljubezen minila,
v borovem lesu — sred tihе noči
slast bom spominov zdaj pila . . .

Kristina.